EESTI PÄEVA-LEHT

ESTNISKA DAGBLADET

12. aastakäik
Toimetaja Juhan Kokla
Vastutav väljaandja (ansv. utg.) Hans Schöler

Peatoimetus ja talitus:
EESTI MAJAS, Stockholmis, eiseskäik, Kocksgränd 2
Aadress: Box 15320
103 26 Stockholm 15
Telefon: 21 84 46

Toimetus Eskilstunas:
Toimetaja Jüri Ava
Asdr.: Eesti Päevaleht, Box 120, 631 02 Eskilstuna. Tel.: 016/14 77 72
Tellimispostgiro nr. 28650

Tellimishinnad:
Aasta ..... kr. 147:–
Termin (4 kuud) ..... kr. 53:–
Kuu ..... kr. 15:–

Kuulutushind 75 ööri mm.
Arikuulutused 1 kroon mm.
Eskilstuna-Kurirens Tryckeri AB Eskilstuna 1970

Stockholmi Karu lipkond korraldas oma 25-nda aastapäeva tähistamiseks näituse Stockholmi Eesti Algkooli ruumides, mille koostasid ja üles panid Harald ja Harry Sepp (Noorteleht foto Peeter Mihkla)

Uus agent Londonis

LONDON (VES) — Pärast hiljutisi kirjutisi inglise ajakirjanduses vene saatkontu eestlasest agendi Murnikovi tegevusest kutsutl ta tagasi N. Liitu.

Nüüd on saabunud samadesse ülesannetesse uus mees, kelle nimi on Šeidro ja kes kohale saabus koos naisega.

● **Parlioris ahleliusid sekr. Anne Aug Upplands-Väbyst ja administratsioonishefi Eric Lund. Pulmad peeti 31. juulil Rootsi saatkonnas.**

Willy Brandt sõidab Moskvasse Konverents idapoliitika-teemal

BONN — Liidukantsler Willy Brandi sõidab käesoleva nädala kolmapäeval Moskvasse, kus tal selsavad ees läbirääkimised Kossõginiga seoses mittekallaletungi-lepingu allakirjutamisega. Läbirääkimised puudutavad mitmeid idа ja lääne vahekordade küsimusi, eriti aga sellse osas, mis puudutab kabeks jagatud Berliini olukorra parandamist.

Brandt saatvat ühtlasi samal ajal kolmele lääneriigile kirjaliku kinnituse, et mittekallaletungi-leping venelastega ei sisalda midagi seesugust, mis viiks mõjustada Lääne-Saksa hoiakut lääneliitluses.

Liidukantsler Brandt sondeerib ühtlasi pinda, et saada läänes toimetippkokkutulekuga samaaegselt UNO ildkogu koosolekuga septembris. Selle kokkutuleku cesmärgiks olevat, nagu kuuldub saksa valitsusringkondaest, mõtetevahetus Lääne-Saksa idapoliitika teemal. Selline kokkutulek Brandti, president Nixoni, peaminister Heathi ja president Pompidou vahel rõhutaks Bonni kuuluvast lääneõõrunde kilda, hoolimata äsjasest lepingust Moskvaga. Brandti seesugune kava tuginevat tema läbirääkimistele k. a. aprillis president Nixoniga, kes oli avaldanud huvi ameerika-saksa läbirääkimiste vasti juhtumil kui Lääne-Saksa — Moskva mittekallaletungi-leping peaks tegelikuks saama.

JERUUSALEMM — Iisraeli valitsus pidas möödunud pühapäeval enam kui 5 tundi kestva salajase koosoleku, kus olnuvat kõne all lahkhelid Iisraeli-Ameerika vahekordades, mistõttu sellest koosolekust võtiis osa ka Iisraeli saadik Ameerikas Q Rabin.

Lühidas kommünikees väljendati hiljem et "Iisraeli saadik andis ülevaate testud aspektidest, mis puudutavad iisraeli-ameerika relatsioone". Raporteerija tähendas m.h., et Iisraeli valitsus on häiritud asjaolust, et U Thant ja Jarring ei väljendanud oma teadsandes rahuliikumisest algamise kohta Iisraeli tingimusi, mis on seotud evakuseerimise küsimustega vallutatud aladelt ja mis on ka Ameerika rahuettepanekus arvesse võetud.

Nüüd on Iisraeli valitsus nõudnud Washingtonilt selgitust oma sealse saadiku kaudu, kes kutsuti kodumaale konsultatsioonideks.

MONTEVIDEO — Uruguais tegutsevad nädalavahetusel palaviku aktiivsusega, et saada jälle kolmele äravidud diplomaadile, kahele ameerikalasele ja brassiillasele.

See aeg, mille gerilja-organisatsioon Tupamaros määras ameeriklase Daniel Mitrione hukkamiseks, möödus pühapäeval, ilma et oleks midagi teada äravidudst. 1400 südurit oli tegevuses majade läbiotsimisega Montevideos. Seejuures tabati 9 gerilja-nieest ja 7 teist kahtlustatavat.

Uruguai valitsus on jäänud oma seisukoha juure mitte vabastada gerilja poolt nõutud poliitilisi vange.

Meriröövlite Barbadoselt Bermuda saartel tul eb ilalolev pilt. Kuna tänapäeval enam röövleid seal ei ole, siis mõlestatakse neid piraadi ballidega. Praegu viibivad seal esinemas eesti artistid Rolly ja Arry Jõgimaid. Kui vaadat a hoolega, siis Rolly ongi pildi keskel piraadipealiku rollis, neljas vasakult on Arry.

Miks kommunism sõimab?
"Geeniused" näitasid teed

Kui okup. Eestis parteikõneleja poliitilisel mitingul hakkab läänemaailma Moskva eeskujul sõimama, siis kõneleb ta kõigepealt "imperialistide barbarsusest, läänes valitsevast sügavast kriisist ning poliitilisest ja moraalsest kapitalistliku kurnamissüsteemi laostumisest". Jõudnud "mädanenud ja ühtlasi kuritegeliku", nn. vaba maailma ühiskonna korrani", saab ta esimeste — väga tagasihoidlikekiidusavalduste osalisels koosolekule komandereeritud kuulajate poolt. Vilmased teavad juba ette, et nelle sõimufrassidele järgneb kallaleiung sotsialistidele, s.o. "kapitalistide taltalakkujatele, oportunistidele, revisionistidele, marrulisnud väikekodanlastele, degenereerunud äraandjatele". Need ja teised sõimusõnad et lausta enam kedagi kuulajaist, sest nad kuuluvad miitinguie juurde nagu taltaadid Lenini teostest.

Nii imelik kui see ka ei ole, moodustavad sõim ja bolshevism lahutamatu terviku ja seda mitte ükmes tänapäev, vaid juba Marksi ajast peale. Nii nimetas Marks tema ajal tegutsevnid tuntud majandusteadlasi "suurte lõugadega jampsijateks" ja "lobisevaiks laimajaiks". Prantsuse sotsialist Proudhon oli talle "ebameeldiv piiraeja" ja saksa sotsiaaldemokrast v. Schweitzer "räpane koer". Cma pooleholdja ja truu kaasvõitleja Wilhelm Liebknechti kohta kirjutas ta Engelsile: "See tõhras on viel hullumeelne". Tõiesti roopast välja ajasid "murjani", nagu teda nimetasid tema perekonnaliikmed. tema musta habeme pärast, inimesed, keiledes ta nägi võistlejaid proletariandi juhi kohale. Selles mõttes vihkas ta eriti Ferdinand Lasalle'i, saksa sotsiaaldemokraatide partei loojat. Teda tituleeris Marks tema ajal tegutsevnid tuntud majandusteadlasi "suurte lõugadega jampsijateks" ja "lobisevaiks laimajaiks". Prantsuse sotsialist Proudhon oli talle "ebameeldiv piiraeja" ja saksa sotsiaaldemokrast v. Schweitzer "räpane koer". Cma pooleholdja ja truu kaasvõitleja Wilhelm Liebknechti kohta kirjutas ta Engelsile: "See tõhras on viel hullumeelne". Tõiesti roopast välja ajasid "murjani", nagu teda nimetasid tema perekonnaliikmed. tema musta habeme pärast, inimesed, kelledes ta nägi võistlejaid proletariandi juhi kohale. Selles mõttes vihkas ta eriti Ferdinand Lasalle'i, saksa sotsiaaldemokraatide partei loojat. Teda tituleeris Marks tema ajal tegutsevnid tuntud majandusteadlasi "suurte lõugadega jampsijateks" ja "lobisevaiks laimajaiks". Prantsuse sotsialist Proudhon oli talle "ebameeldiv piiraeja" ja saksa sotsiaaldemokrast v. Schweitzer "räpane koer". Cma pooleholdja ja truu kaasvõitleja Wilhelm Liebknechti kohta kirjutas ta Engelsile: "See tõhras on viel hullumeelne". Tõiesti roopast välja ajasid "murjani", nagu teda nimetasid tema perekonnaliikmed. tema musta habeme pärast, inimesed, kel-

sib, on arvamusel, et sarnaste sõimude taga seisis Marksi pretensioon olla ainsaks õigeks proletariaadi juhiks ja õpetajaks, kes ei kannatanuand vasturääkimisi, konkurenisi ega kahtlusi.

Marks oli veendumud, et ta on leidnud ainuõige seletuse ajalugu ülikumapanevate jõudude kohta, selega aga ka tee sotsialistliku tuleviku rajamiseks. Sarnane "teadus", mis ei talu kritikat ega korrektuuri, teeb taadusest usudogma. Teisitimõtlejate ja kahtlejate hukkamõistmine on siis simult loogiline järeldus vastavate "õpetlaste" tegevuses.

Järg. lkk. 3.

Eskilstuna-Kuriren

Upplaga C — Teisipäeval, 11. augustil 1970 — Nr. 183 (3467)

Memuaarilist A. H. Tammsaarest okup. Eestist — tendentsiga

Okup. Eestis ilmuv ajakiri "Keel ja Kirjandus" on katsunud end hoida enam-vähem vabana kodumaad valtseva punase rezhiimi propagandast. Ajakirjas on aastatepikkusel ilmunud rohkesti tähelepanu ärataud artikleid, milledes vahel päris erapooletult on käsitletud meie iseseisvuse päevil sooritatud kirjanduslikku ja kirjanduslik-uurimuslikku töod. Oli seepärast mõnevõrra imestamapanev, kui ajakirja juulikuunumbrist leidsid M. Laossoni artikli "Fragmente vestlustest A. H Tammsaa cwf ". M. Laossoni ei ole tunnud isiklikult kuid olen kuulnud teda dunnud inimesteli. inimesteli, et see psühhopaatiliste kaidsvustega radikaal ja põrandaalune tegelane iseseivuse katkestamise eel oli üks neid mehi, kes 1950 aasta paiku aitas Stalini rezhiimi ka Eestis puhastusi teostada, mille ohvriks ei langenud iiksi juunikommunistid, vaid ka selliseid fildunrtud ja teenekad isikud nagu Friedebert Tuglas. M. Laosson oli see tegelane, kel puhastuse eel lasti okup. Eesti ajalehtedes väljapuhastatavate suhtes eeltöid ja eelpajajastusi teha. See tõiip on ags nõukogude avalikkuses jäänud pisima tänaseni ja aeg-ajalt ilmub okup. Eesti väljananndes tema ülkirjaga artikleid.

Eelmainitud kirjutas ajakirjas "Keel ja Kirjandus" annab nagu märki rezhiimi ohjade pingumule tõmbamisest, millest viimasel ajal rohkesti on kõneldud.

Tammsaare oli ju tuntud radikaalina, kes vahel kibestunult sõna võttis ja omaaegse vene tiliöplilase moodi filosofeeria. Kibestumiseks andis vahel põhjust tema terviklik olukord ja nagu pärast selgunud, mitte küllaldaselt õnnelik perekonnaelu venemaa ees. Ta armastas vahel juttu teha väga viletsalt elavaist eesti kirjanikest . Ta kais õige lihtsalt riides, katsus vältida avalikke esinemisi ja keeldus vahel oma asustamisõutele tulemust ettekäändega, et tal ei ole piduriietust selga panna. See oli liialdus.

Iseseisvuse algupoolel oli mul ülesandeks teha ajalehe jaoks uuenaatsankeete ja iga kord pöördsin ka A. H. Tammsaare poole, kes aastavahetuse ankeedi jaoks alati lahkesti vastel lihema, vahel pikema seletuse andis. Neli aegadel, mil veel ei olnud kirjutatud "Tõde ja Õigust", eiss ta "Tallinnas Ahju tänaval ühe uneema maja korteris, mis ulatus läbi kahe korruse. Tammsaare lapsed olid siis päris väikesed ja ma ei olnud enne seda ka jõukamate inimeste juures nähnud nii toredat lasteaiba nagu seda kirjanik mulle näitas oma Ahju tänava korteris.

M. Laosson on edasi annud kõnelusi, mis tal olnud Tammsaarega 30 väi rohkem aastat tagasi. Tõiesti se, et neist kõnelusist ei ole tal kirjalikke märkusi säilinud, isiecrib kirjaniku tõlusi ainult mälu järgi.

Tammsaare oli küll vahel oma ütlustes terav, kuid ei usu, et ta selliseid väljendusi tegi, nagu neid N. Laosson serveerib.

Alljool teon mõned väljavõtted M. Laossoni artiklist ja lisan mõ-

Anton H Tammsaare

ned kommentaarid.

Artikkel algab: "Olen A. H. Tammsaarega kohtunud kahel korral. Esimest korda kohtusin temaga 1953. a. kevadtalvel. Toimetasin tollal steistlikku ajakirja "Ratsionalist", mis ilmus Tartus. Tundsin Tammsaare kritiilist suhtumist kirikusse ning religioonisse ja lootsin temalt ajakirja jaoks kaastöösd saada. Kirjaniku juurde, tema korterisse Kadriorus tulin ette testamata. Ukse avaja selctas, et Tammsaare on lähnud puid tooma. Suleenas ilmuski kirjanik suure puusüleläega. Versti istusin tema kabinetis. Juttu alustades vabandas ta, et võtab mind vastu pulõhkumise ülikonnas: mitte iga eesti kirjanik ei saavat endale lubada selliist luksust nagu teenija.

Tammsaare oli "Ratsionalistiga" tuttav. Kaastöö lubadust kirjanik ei annud. Rannam võtvat temalt aja ja energia. Ainult haruharva laskvat ta end kõrvale kiskuda." M. Laosson ütleb, et too esimene kohtumine kirjanikuga kestnud umbes neli tundi: "Jutukäigus iseloomustas kirjanik mahlakas-sapiselt mitmeid luteri pastoreid ja kõneles K. Pätsi sidemetest spostiliku õigeusu kirikuga. Oolamatult teravalt reageeris ta, kui mainisin pastoreid Th. Tallmeistrit ja V. Kuljust. Pidasin nimelt tollal neid kahte liberaalisteval pastorit ja nn. protestantliku liikumise juhte, kes mängisid opositsioonääre, teistest mõnevõrra progressiivsemalkz. Teised pastorid hullutavad vanu naisi, Tallmeister ja Kuljus püüavad teha seadasma intelligentsiga. Mille poolest on siis intelligentsi hullutaja paremad? Nad on hullemad ja vastikumad", seletas Tammsaare. "K. Päts oli küll ortodoks, kuid suhted kirikuga olid tal õige nõrgad. Paljud pidasid teda isegi luterlaseks.

Edasi jutustab M. Laosson, et Tammsaare kritiseerimad eesti kodanlust teravalt, isegi afekteerituit. Ta küsinud kirjanikult, kas kodanlike tegelaste hulgas ei leidu siiski ka mõnda helgemat kuju: "Vihjasin Jüri Annusemile ja ka Jüri Vilmsile. Advokaat Vilms kuulus testavasti koos K. Pätsi ja K. Konikuga 1918. a. kodanluse poolt moodustatud juhtivasse organisse, nn. päästekomiteesse. Vilmsi tegevust ja hukkumist saksa okupantide ohvrina püüdis kodanlasu propaganda kasutada selleks, et luua tema ümber rahvuskangelase oreool. Ja üks oss noorsugu kaldus tõesti teda idealiseerima. Vilmsi nimi näis aga Tammsaarest kõvasti häirivat. Kirjaniku iseloomustuse järgi olnud Vilms poliitikuna mannetu, riigimehe-eeldusi olnud tal väike, kui mitte arvestada advoksadi põkse. Kuid seda rohkem olevat tal olnud energiat, tegutsemistahet ja ka omamoodi teovõimet. Suurt kasvu, jõlmid ta juba väiseil jõulise mulje. Robustne tegutsemine, tormamine, rinnaga suurusne — siin olnud ta mees. Hea täiendus Pätsile, sellele osavale kombinerijale ja rebasele, arvas kirjanik.

Tammsaare rõhutas Vilmsi piiratust, tarvitades sõna "purukõll". Vilmsi lollust olevat näidanud juba tema põgenemine. Kõigeleg sinult: Vilmsi taoline mees, keda iga tallinlane juba kasvu järgi tunneb, tegi katset üle talvise lahe Soome sõituda, lootes jäada tundmatuks. Ta tunti muidugi ära. See kohtlane käitumi-

Järg. lkk. 2.

Eestlased vallutavad Kanada naisvõimlemise

TORONTO (VE) — Kalev-Estienne'i naisvõimlejad, kes mõni aeg tagasi esindasid Kanadat Osaka maailmamäiltusel ja keda sinne ajakirjandus õõstab esile kui maailma paremiku hulka kuuluvaid, el ole jäänud loorberitele puhkama, vaid esinemised ning harjutused kestavad ka suvekuudel. Möödunud laupäeval esines ET-liikmeline edasijõudnute riihm Evelyn Koop'l juhatusel Toronto Weedhine'l hipodroomil vältsõitude vahealal 15-minutilise programmiga umbes 15.000 pealtvaatajale. Esinemine anti edasi ka Toronto televisioonis.

Kavas oli seekord võimlemine sõlidega, kõndjooks, võimlemine pallidega ja kehalikooli poimik. Kutse esinemiseks saabus sõinsell "Jockey Club'lt".

Esmaspäeval esineti suurtele rahvahulkadele Toronto raekoja esisel, kus tutvustati moodsat naisvõimlemist.

Seekord oli väljas noorte valikrühm ja seletusi andis Anu Jõe. Ees seisab esinemine Toronto iga-aastasel suurnõitusel — CNE-l — ja septembris võtsvad rühmad täies koosseisus osa nn. walkathonist, kus naisvõimlejad koos teiste siinsete sportlastega kõnnivad teatava arvu miile raha kogumiseks amatöörsportlaste väljaside finantseerimiseks. Organisatoriska on "Rotary Club".

Kalev-Estienne'l juhi Evelyn Koop valiti teatavasti juba mõniaeg tagasi moodsa naisvõimlemise organisatoriks kogu Kanada ulatuses ja selles osas on juba nii nõndagi tehtud.

Hiljuti kutsuti Torontos ellu Ontario Modern Gymnastics Association ja viidi vastu selle põhikiri. Selle juhatajaks valiti Kalev-Estienne'l valikrühma liige ja kutseline võimlemisõpetaja Anu Jõe.

Ontarios on niüüd eestlaste sigatsel organiseeritud juba umbes 2500 naisvõimlejat, kes kuuluvad kaheteistkümnese klubisse. On võimalik, et moodne naisvõimlemine võetakse 1972. a. Münchenis esmakordselt võistlusalana ka olümpiamängude kavasse, millisel juhul Kanada esinduse kindlaksmõõramiseks toimukski enne võistlused kogu Kanada ulatuses.

Lühiateid Ameerikast

● USA välisministeerium otsustas mitte enam avaliikuse teha välisriikide riigitegelaste kõlastuste puhul nende liikumisprogrammi, kuna kardetakse atentaate nende vastu pahtmpoolsete riigivastaste poolt.

● USA 24 suurpanka otsustasid maksuraskustesse sattunud Lockheedi hiigelsuuri lennutehaseid abistada 430 miljoni dollarilise laenuga. Lockheed vajab uut kapitali riigi sõjalaste tellimuste täitmiseks.

● President Nixon teatas, et ta on vastu kongressil arutatavale seadusettõnõule millega välismaa kaupadele määratakse kindlad kvoodid. President on nõus kvoteerima aimid tekstiilikaupu, teiste kaupade sisseveo piiramise vastu kavatseb ta kasutada vetoõigust.

● Esindajatekoja põllunduskomitee koostas kohmastasi kava talunike toetamiseks kuni 55.000 dollarilise subventsioonign aastas kompensisioonika söötijõetsvatele põldudele teatud viljalikule üleproduktsioonl vastu võitlemiseks.

● USA haldusa all olevale Mikronesiale Valkses ookeanis tahab president Nixon anda samasugust autonoomiat kui see on Portoriikol.

Anu Jõe kutsuti Ontario naisvõimlemise organisaatoriks. Ta on lõpetanud ülikooli kehakasvatuse alal.

Maailmalaagris Saksamaal viibinud USA eesti noori lennujaamas tagasisõidul Frankfurdist.

EPL 11. augustil 1970

IDA VALVE ALL

President Kekkonen avaldas mõne päeva eest ühes sõnavõtus, et tema järjekordsel Venemaa külastusel Venemaa külastusel on Kremlis talle ette heidetud teatud soome kodanliku pressi vaenulikku hoiakut N. Liidu suhtes. See avalduvat peamiselt nende lehtede lugejate vahu sõna veergudel. President ütles, et muidugi ei saa kõnet olla sõnavabaduse piiramisest, kuid ajalehed peaksid riigi välisushete huvides ise olema restriktiivsemad. Mis ju sisuliselt siiski tähendab vahemalt üleskutset ajalehtedele sõnavabaduse piiramiseks nii endale kui lugejatele. Olukord ei ole mingil viisil imekspandav, kuna väikeriik peab arvestama suure naabri hellade kohtadega, ja nagu kogemused on näidanud, ei saa Soome selle naabri suunas vastamata enam moodustada oma parlamentaarseid valitsusigi, rääkimata presidendivalimistest, kus teatavasti üks kandidaat oli sunnitud tagasiastuma. Selles sõltuvuse olukorras ei ole ette näha suuremaid muutusi, kuna Soome-N. Liidu rahulolemegule järgnenud sõpruspakt pikemaajalisi 20-le aastale endisest kaugel, mis teatavasti kohustab Soomet ühismeiesele ettevastlikkusele mõlemal kui sisepolitiikas.

Selle taustal ei ole võimalik pidamisi ülatuseks soomepoolsed, selgelt valitsuse poolt dirigeerituid tagasihoimumised ka kultuurisõrmedes eestlase vahas maailmas oleva osaga, mis ilmestus neil päevil m. k. sõpruslepingule ülesõitlemisega akadeemilistele organisatsioonidele.

Pohjois-Pohjolainen Osakunta, kelle sidemed Eesti üliõpilastesliga ulatuvad kaugesse minevikku, ja kelle esindajad oas vastsil ülesõja Stockholmis EUS 100-aasta juubeli pidustustel, on üks ootamatuid ülesõitlejaid. Muidugi ei tähenda see, et soomlaste tunded äkki oleksid muutunud paguluses sattunud eestlastele vaenulikuks. Nad on vaid sattunud selle kruustangi vahele, mis pigistab kogu Soomet. Selleet kruustangist naivad pärinevat ka vägagi otsitud "pohjendused".

Mõned on isegi ütelnud, et Rootsis tegutsevad eesti akadeemilised organisatsioonid ei tunnustavat eesti kultuuri, ilmselt selle all mõtleb kodumaal kehtivat nõukogude kultuuri ja kõnelداkse avalikult "sõprussidemete sõlmimiset nõukogude Eestiga", st. okupeerituid Eesti üliõpilaskondadega. Nagu eesti noorust säidustatakse kogu "rootsistumises", mis ju võiks looglilselt kergitada küsimuse, kuivõrd näit. Moskvast otse juhitud Eesti praegused üliõpilased on omakorda venestava toimega.

Need pohjendamised on ülearused ja õnnetud „eestlased ja eesti akadeemilised organisatsioonid mõistavad väggi hästi hoimude situatsiooni, sest nad on ise nõukogude okupatsiooni ile elanud, samuti venepoolse kui ka Hitleri-Saksamaa peolse surve iseseisva Eesti valitsuse ajakirjandusele suukorvi päheparemiseks. Need seletamised jätavad kaiva miitse suhu, olles tunnistuseks pugemisest ja olepiilidlikkusest. Ametlikult muidugi ei ole olemas mingit vene survet, kõik teavad aga, et see surve tuleb oma teid kaudu ja muide ka üliõpilaskonna tekkinud nõusvaakilose poolduguse meodimistes. Selge on aga see, et isegi spetsiitilste puhtkultuurilisiste vahekordade pidamine on soomlastele ebasoovitav igasugusele murangulustega, kes on tulnud idaruõdesse, olgu nad siis küll juba kaasaid oma uute asukohamaade kodanikud ja isegi "rootsistunud", nagu ütleb poolt eite heideti.

Muidugi ei saa mingit kadedust olla selles osas, kui soome üliõpilaskonnord oma kontakte arendavad moorega Eestis. Seised kogemused on näidanud aga, et need kontaktid ei saa olla vabad samal määral kui läänes — need suhted on sama väimu hoolsa pilgu all, kes valvab ka iseseisva Soome poliitilist elu. Nii ei saa loota, et suhted kujunedksid tõiesti loomulikeks, kuigi nii eesti kui soome poolel selleks kahtlemata head tahet on olemas.

KLA

Telefilme okup. Eestist Soomes

Vabasse läänemaailma on kuldagiviisi "eksinud" Tallinnas ilmuv nädalatajkiri "Televisioon" See on "Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklik-Tallinna, Leningradi ja Moskva televisioonisadete kohta. Kolmekõlline ajakiri on 16 leheküljeline, trükitud erakordselt hästi paberile, pildid on ühmased, kuid trükk on kaheväriline — punane ja must. Muidugi lannab televisioonialjakiri oma "pra" juures üldtuntud loosungit "Kõigi maade proletaarlaised, ühinege!"

Nimetatud ajakirja 13. number, ajavahemiku kohta 30. märtsist kuni 5 aprillini, sisaldab ka mõningaid televisiooni-alaisi uudiseid, muuseas kroonika osas kirjutisi sellest, kuidas Soomes suhtutakse Tallinna televisioonise.

Avaldame viimasest ohulisema osa, kuna see iseloomustab mõnd määral Tallinna Televisioonl tegevust üldse. "1968. a. sügisest esinevad Soome televisioonis ikts-kaks korda kuus teiste riikide TV-stuudiod oma programmiga. Nõukogude Liitu on seni esindanud Leningrad," kirjutatakse kõnesoleva kroonika-artikli sissejuhatuse ning jätkatakse:

"8. märtsil oli järg Eesti NSV käes. Vastasõikkusel kokkuleppel näidati Eesti Telefilmi" loodud filme ("Mina ka", "Festiman", "Katused ja korstnad", "Mina ise", "W. A Mozart... George Ots", "Mõte üksnes leivast"). Kava teadustas Eesti Televisiooni diktor Alice Ader-Talvik."

Viimane võttis oma muljed kokku Eesti Televisiooni esitamisest soome vastajaile järgmiselt: "Saade algas vestlusega, millest võtsid osa Soome TV diktor Leena Linden ning TASS-i ja ETA korrespondent Soomes Kaljo Krell (kauaaegne toimetaja Eesti Raadios), kes andis soome vastajaile lühiülevaate Eesti Televisioonist. Meie programm võeti hästi vastu. Eriti meeldisid laulupeofilm

● Stockholmi Skeppsholmi kirikus taulatati 25. juulil Toivo Kärsten ja Mall Riidalt.

● Küsitöö-õpetaja Ernst Muilamaa on määratud Göteborgi õpetajate kõrgemakeolli õppevahendite intendamiks.

● Sõllentuna koguduses kuulutati muha Ants Saare ja Aime Karin Cöl.

● Vantöri koguduses kuulutati muha jur. kand. Johan Peter Jürss ja jur. kand. Berit Maria Olson.

Memuaarilist A. H. Tammsaarest

Algus lk. 1

ne maksnudki talle elu: sakslased tapsid ta."

Nii M. Laosson. Lisan siia, et Jüri Vilms ei pugenenud EsSESist, vaid Ajutine Valitsus komandeeris ta välismaale, kus ta pidi liituma juba Saadinaavlas tegutseva Eesti vilisolegatsioonija ja viima sellele saadud materjale ja informatsioone kodumaalt. A. H. Tammsaare oli selles kindlasti teadlik.

Penlegi kuulus Tammsaare samasse pahempoolsesse õpilasorganisatsiooni "Ühendusse", millie liige oli ka Jüri Vilms üliõpilasõpiveel. Nagu olen kuulnud Tammsaarel ja Vilmsi hästitundvalt isikuilt, olid nende vahekorrad hend ja sõbrallikud. On võimalus, et Tammsaare võis oma sõbra kohta tarvitada selliseid epiteete, mida M. Laosson nüüd leevitab.

M. Laosson jätkab: "Võrdlemisi konkreetselt on mulle meelde jäänud kirjaniku hinnangud Otto Strandmani kohta (üks tööerakonna liidreid, kuulus ministrina või peaministrina kordnuult kodanlikku valitsusse, oli hilem Puriisle saadik). Strandmani ei kuulunud nagu Vilms ja Tammsaare üliõpilasseltsi "Ühendus" vilistasteperre, kuid kirjanik oli saanud tedagi lähemalt jälgida. Tammsaare kirjeldas Strandmani kui mugavat ja teovõimetut, ääretult laiska meest, kes armastas kõige rohkem oma diivanit. Strandmani ja Vilmsi, nende antipoodide vahel olnud siiski tihe kontakt. Nad vajasid teineteist. Strandman olevat olnud väga nupukas ja mõnes suhtes tark mees, eri liiga flegmaatiline ja saamatu selleks, et ideid ja kavu ellu viia. Mugavale saadikukohale Parijsi ei olevat ta hiljem juhuslikult sattunud: see olnud selle nautleja ideaal."

O. Strandman oli üks meie huvitavamaid ja aktiivsemaid riigitjuhte, erakordselt suure praktikaga kuulus advokaat. Tema riigivanemaks oleku ajal algatati meie raahandusreform, ta oli juige võitleja. Kohe 1940. aasta põõrde järel tahtsid enamlased ta vangistada. Ta oli saanud kutse (ta vilbis oma talus Põhja-Eestisi) tulla Rakvereese NKVD)sse. Ta teadis, mis teda seal ootab. Ta pidas paremaks endalt ise elu võtta. Sellise teoga ei saa hakkama nõnnetu ega arg mees.

M. Laosson jutustab veel, et ta kohtus tetst konda Tammsaarega 1939. a. algul. Ta tahtnud Tammsaaret meelitada Tartu töölismajja esinema, kus tahetud korraldada midagi tema loomingulehu tooist. Kirjutaja annab mõista, et see olnud ainult ettekääne. Paul Keerdo oli siis juba vanglast vabanemud ja Tartu põrandaaluste juhiks. Sellesse gruppi kuulus ka Laosson ja neil oli juba tenda Moskva poolt kavestetud vägivallane põõrdeakteisoon Eestis. Tammsaare ei lasknud end seekord libedale vedada.

Ta oli öelnud: "Tahate minust teha pahempoolset rahvatribuuni. Ma ei ole kõnemees ja seda ei saa minust kunagi."

Kirjanik oli veel lisanud, et tal ei ole aega, "revolutsiooni na tegema ei hakka, tahan rahulikult teha oma tööd, kirjutada, kasvatada lapsi."

Edasi Laosson täiteerib veel minigisuaseid, arvatavasti tema enda poolt väljamõeldud ültervusi, mida Tammsaare tookord lausunud Eesti Vabariigi kohta. On ülearune neid ettereerida. Selle artikli ülesandeks oli juhtida tähelepanu vajadusele kirjutada üksikasjalik eesti aktuaalne ajalugu, kõigi detailidega eriti iseseisvuse katkestamise eelsetest aegadest ja järgnevatest sündmustest. Nüüd uurib meie noorem generatsioon Eesti Vabariigi aktuaalset ajalugu peamiselt Moskva funktsioonäride toorest propagandakirjandusest ja meie mineviku võltsingutest.

FAKT.

Daniel Treufeldt In memoriam

Stokholmi Eesti Meeskoori igaastased konserdid või Eesti Vabariigi aastapäeva aktused Kontserthoone Sõures saalis on olnud nagu igaaastaseks ülevaatusteks, milledest selgus, kes aasta jooksul meie poliitilisel või selliskondlikult tegevatest inimestest lahkunud.

Samal kombel peegeldus samane asjaolu saalist poodiumile vandates, mil Meeskoori ridadesse oli teksis mõttelisi tühje kohti ja mil meie kontserdipublik oli harjunud nägema Meeskoori taguimies reas madalate basside hulgas Daniel Treufeldti kõrget kogu. Kuid nüüdsest peale teda enam laulumeeste hulgas pole. Vikatimees korraldas kiirelt ta ärakutsumise. Eestlaskond Rootsis ja Stokholmis on kaotanud ühe aktiivse, ettevõtlku, julge ja juhtiva mehe, kellest jatkus tema inimliku jõu kõrgpäevil paljudes üritustes kaasalöömiseks, eriti aga muusika alal.

Daniel Treufeldt oli üks Stokholmi Eesti Meeskoori asutajatest 1944. a. novembris ja ta oli ka paljude aastate jooksul selle juhatuse liige mitmesugustel ametkohtadel. Ka kuulus ta eesti lauljaskonna keskse organiatsiooni — Eesti Lauljaskond Rootsis — seutajate hulka ja pärast prof. Juhan Aaviku lahkumist esimehe kohalt oli D.T. ida aastaid ELR esimeheks. Ta oli juhtivalt tegev kõikide Rootsi eestlaskonna laulupidude korraldamisel. Poliitilisel oli ta tegev mõnda aega Rahvusliku Koostöö Keskuses, hilisemas Rahvusliikus Koostöö Grupis, oli ajaleht EESTI POST üheks asutajaks ja Stokholmi Eesti Brüdrikluhes oli ta üks innukamaid kaardispordi harrastajaid. Temast jatkus veel paljuks muuks.

Eesti Vabadusõõta astus D.T. vabatahtlikult selle puhkemisel ja läi 6. jaluvõe polgu koosseisus rühmaülemana kaasa kõik lahingud kuni Vabadussõja lõpuni. Hiljem sai temast ka kutseline sõjaväelane. Kuid see kutsumus ei sidunud teda kauaks. Ta lahkus sõjaväest ja pärast ülikooliõpingute lõpetamist näeme teda ärialal tegutsemas. Eesti poliitilise elu kriisipäevil läi D.T. kaasa vabadussõjalaste rahvaliikumises vägagi aktiivselt: tema organiseerimisel ja juhtimisel loodi sellele liikumisele kindel rahaline alus ja D.T. oli ka see, kes teostas ülemaalise rahakogumise aktsioonil vabadussõjalaste hüüdkandjale VÕITLUS trükikoja ostmiseks Saksamaalt.

D.T. oli alati dünaamiliselt laetud ja ta oli mees, kellega oli raske kompromissida. Ta tahe oli rusuvalt tugev, ta ei sallinud vasturäkkimist, ta enesekindlus imetelduv ja üritus, millele ta oma tugeva õla taha pani, pidi hakkama liikuma. Nende isiklike omadustega kaasus suur isiklik julgus ja ta ei hiljanud mingit riski. Teise Rootsi eestlaste laulupeo korraldamine Rälambshovi nõlvakul Stokholmis sai teoks ainult D.T. isiklikku riskeerimise tõttu. Puudusid mitmesugused load ja laulupeo korraldamisegi nimetatud paigas oli kahelaev, samuti ei lubatud korraldada rongikäika eesti rahvuslippudega. Kuid D.T. kinnitas, et kõik load olevat olemas. Kogu see üritus lõppes mitmepäevase ülekuulamisega Stokholmi politseis põhjusel, et lube ei antud ega polnud. Kuid D.T. öendas ka selle asja. Rootsi ametvõimus tundsid end olevat halvasti illistatud, kuid teha polnud midagi. Lahkunu oli kindla ja hästi väljajoonistatud vaimse profiiliga, temas oli midagi ürg-muguilikku, kuigi oli sündinud Tartumaal Meeksi ja üles kasvanud Voore mõisas, kus ta isa, Abjast pärit mulk, oli mõisavalitsejaks. Lahkunu oli sündinud 28. veebruaril 1901 a.

D. Treufeldt hukka nende eesti meeste hulka, kes on juhtinud eesti elu selle mitmesugustes avaldustes pagupõlves ja kes pidas vajalikuks säilitada ja arendada mõle rahvuskultuurilisi väärtusi vähas maailmas. Ta oli oma sõpradele ja sateekaastaetele truu sõber, hindas mehelikke väärtusi ja ta on jätnud enda isiksusest meile tugevad, julgestavad ja kohustavad mälestusi.

Jüri Remmelgas.

Jakob Kain 70-aastane

Jakob Kain

Jakob Kain pühitses 6. augustil oma 70-ndat sünnipäeva. Oma nooruse ja parimad meheaastad veetis juubilar kodumaal.

Ta kuulus nende õnnelike põlvkõkondade hulka, kes kaos Eesti Vabariigi lootusrikka arenguga kogesid häid tagajärgi ka oma isiklikus töös ja tegevuses. Jakob Kain oli kaasatõõv ja osamik laevahärinuse Vennad Kain, Trunberg & Co. Talle kuulusid ka isiklikud mitmed laevad, mis sõja puhkedes võeti liitlastele teenistusse. Okupatsiooni saabudes siirdus juubilar koos perekonnaga Soome, kust ta kodumaale joudis koos poegadega ERNA sõdalase mundris. Ta ehkohaks jäi aga ka Saksa okupatsiooni päevil vennamaa Soome, kust ta kadunud abikaasagi pärines.

Joudnud 1944. a. Rootsi, on juubilar siin tegutsenud jällegi erinevatel töölaadel (vabrikus, ärialal, peenmehaanikuna), kuid kõige kauem — ligi paarkümmend aastat — Upsala Ülikooli Zoologia instituudis, kus tema panust ligitõstõdes on kõrgelt hinnatud, ning milliselt kõrgelt ta vabanes vald kuu aja eest.

Kõrgel tähtpäeval õnnitleed sõbralikku Jakob Kaini pojad perekondadega, vennad ja lähemad sugulased ning arvukas sõprade ring Soomest ja Rootsist.

A.P.

Kommunistlik sõim

Algus lk. 1

On iseloomustav, et Marksi edu2 rikkam, kuigi kaugeltki mitte alati tiuu õpilane Leninkäis oma elus sama sõimamisrada nagu Marks ise, ühetaeder teda isegi sugeli. Ta needis alatasa "sulase hingeelaga liberraali seid puupäid, kes rikuvad õhku oma libitsemisega, reetmisega ja orjameelsusega". Sotsiaaldemokraatide reformimi nimetas ta "halvaloomulisekr haiguseks".

"Reformistid", kirus Lenin, "rüüstavad ideloogilisi diskussioone, mustavad neid". Sotsiaaldemkraadid olid talle "sotsiaalshovinistid ja oportunistid, kes lasevad ennast ära osta eriprofilitide abil". Nad on "kapitalismi ketikoerad ja muutunud töölisklikumise äraandjaiks."

Need "nähted" olid talle "tõendusteks, et seamiselt mõdanenud liberalism piiiab ennas elusteda sotsialistiliku oportunismi abil". Muide asub ka tänapäevane N. Liidu juhtkond samal seisukohal, piiiab seda sinull olude sunnil mõnikord pehmemdada või vaikides kõnelemast mööda minna. Saksa liidukantsler Brandt pole viimaisel ajal enam "revanshist, militarist, oportunist ja kapitalismi lakei" sinult seepärast, et Kreml teda vajab oma sihtide läbivimiseks.

Eilsed Lenini poliitilised sõbrad muutusid üle öö "reetureiks ja renegatideks", kui see partei seisukohalt näis kasulik olevat. Nii juhtus Lenini endise kaasvõitleja ja pärastise vastase Juuli Martoviga, keda Lenin mõnitavalt nimetas "väikekodumaiseks, kes orjameelselt sõmmitub burzhide teed". Georgi Plehhanov, endine Lenini eeskuju, sai hiljem kuulata, et ta olevat "marksismi võltsinud".

Saksa sotsiaaldemokraat Kautsky sai enamiaste juhi kiidu osalisks seni kui ta näis bolshevikluudes kasulik olevat. Hiljem kirjutas Lenin temia kohta: "Kautsky peab kõik linber valetama, seda nõuab temi renegaadiamet, vii: "Kautsky pöörab oma tagumiku 20. sajandile ja loeb tarvilikuks vanu asju mäletseda".

See ei olnud spontaanse vihu purske. Lenin teadis alati väga hästi, mis ta ütles. Oma sihte igasugiste kallaletungide juures paljastas ta ise väga avameelselt. 1907 tuli tal oma tõguviise kaitsta parteikohtu ees. Seal seletas ta pikalt ja lainlt, miispärast ta nii tooreit räägib kaasvõitlejait ja nende "reetmisest kodumaisele". Lenin tähendas sel puhul: "Valin täie tendmisega oma sõnu, et äratada peaitkuulajate sees viha, vastikustunnet ja põlastust nende isikute vastu, kes töötavad vale abi nõudega. Minu eesmärgiks polnud kuulajaid veenda või parandada vastase viigu, vaid teda hävitada". Ja ta jutlaes: "Ei ole lubatav partekaasistõie nõu nii kirjutada, et see äratab vihu, põlgust ja vastikust töölisteiseas nende vastu, kes teistii mõlevad kui mee. Kuid nimnoii peab kirjutama mõne grupi kohta, kes on asunud teisele teele. Ja kui asi läheb lõhestämiseni, saan ikka nii kirjutama".

Sovjetiriigi loojа *on tegelikult ka* ikka nii taliiaud. Kui võrrelda tema sõnu N. Liidu hiliisema ajaloega, nähteks Stalini ajal, eriti vastaste hävitamise osas, siis kõlavad nad sõnge ennustusena. Muidugi ei saa neid siduda Stalinisegasete lavastusprotsessidega. Kuid ajalugu on selgesti näidanud, et tee teoreetilisest liitisiline hävitamisest võib olla väga lühikene.

Markst ja Lenini sõimumeetodid said eeskujuks N. Liidu hiilsemateile tegelastele, mitte ainult Stalini, vaid ka Hrushtshovi ajal, nad ei muutu ka tulevikus sõni, kuni enanlased ja nende juhid lepvad endid ühe "teaduse" ilempreestreiks, millele tõelikkusesse kahtlemine juba iseendast on surmapatt.

OSKAR ANGELUS

Dr Fr. Luksep 50-aastane

Kõik need, kes käesoleval aastal saavad poolsada aastat vanaks, on ise tõusu peolt saanud teatava karistuse osaliseks. Nende täiskika jõudmise aeg oli seotud raskete aegadega: sõja algus, noorte mobilisseerimine venelaste poolt, võitlus ismakaitses, hilisemad võitlused saksa sõjavões jm.

Sellepärast nii, kes lõpetasid gümnaasiumi 1940. oli täieliku kõrgema hariduse omandamine normaalajal peaaegu võimatu. Nii on ka meie lennust, kuhu kuulus 24 meest, vabaduses sinult 6 ja kõrgema hariduse omandanud neist sinult 3, nende hulgas on aga tänane juubilar tõinud seda peaaegu normaalajaga, kõikide raskuste kiuste siin Rootsis.

Hinnatud eesti arst dr. Friedrich Luksep sündis 13. augustil 1920 Pärnus äriomaniku pojana. Algharidusai kodulinnas ja ka keskhariduse Pärnu I Gümnaasiumis, mille lõpetas kevadel 1940. Juba koolipõlves tegutses F. Luksep aktiivsena skautide ridades ja koolinoorte organisatsioonides, eriti tuntud oli ta sportlasena, esindades nii Pärnu linna kui ka oma gümnaasiumi arvukatel spordivõistlustel. Pärast lõikest aega Tartu ülikoola siirdus F. Luksep juba 1942 Rootsi, kus ka üsna pea sai jatkata oma õpinguid arsti kutse omandamiseks.

Skaudina, sportlasena ja koolivennana oli juba noor Friedrich otsekohene, aus ja sirgjooneline poiss, kes oma arvamustuse, otzskohtusse ja sirgjoonelisusega. Doktor Luksep piiiab alati oma patsientidele tõtt räägida ja annab neile nõu nitte ainult haigusest terveks saamiseks, vaid ka haigustest hoidumiseks.

Ja abivalmina tunneme juubilari ka noorte tõõs, mis on tahe alati rüüdamelabedane. Ta ei keela kunagi oma abi skautidele, Eesti Algkoolile, suvikodudele ja teistele üritustele, mis tulevad noortele kasuks. Kuid juubilar tunneb ka ennegat ise noorena aastatest hoolimata. Terves kehas terve vaim — on juubilari põhimõte ja nii ei ole ta praegu sport-, uusgaanud, olles ikka veel tugevaks vastaseks paljudele noortele pesmiselt tennisväljakul.

Dr Friedrich Luksep on abielus Vivi Kotkaga ja nendel on poeg Peeter.

Tänase juubilari Frittu sõbrad ja koolivennad siin- ja sealpool merd, dr Luksepa patsiendid ja spordikaaslased soovivad sünnipäeva-lapsele palju-palju aastaid vanas vaimus jatkamiseks! See vaim tuleb kasuks juubilarile endale, tema perele, sõpradele ja kogu tulevikuennale.

MADIS ÜÜRIKE

Lõhatlik elu

STOCKHOLM

Ettevõtjad sõidavad Soome

Eesti Ettevõtjate Ühing Rootsis korraldab lähisõidu Soome ettevõtjaile, nende perekonnaliikmeile, sõpradele ja tuttavaile. Väljasõit toimub Stockholmi Skeppsbrolt M/s Sves Jarill kolmapäeval, 9. sept. kell 18.30, järgmisel päeval tutvutakse Turu linna ja mõningate soome ettevõtetega. Tagasijõudmine Stockholmi on reedel, 11. sept. kell 8 hommikul. Sõiduhind on kr. 96.-, mille hulka on arvatud teie edasi-tagasi, kajutikoht mõlemas suunas, kaks õhtusöökli rikalikku rootsi lauaga ja kaks hommikeinet. Registreeruda tuleb enne 23. augustit telefondel 11 50 31 või 11 98 08, samaasgeelt lasudes sõiduhinna isikult kr. 96.- Ühingu postgiro arvele nr. 50 10 71. Osavõtuks registreerumine on siduv. Kuna laevahinide ülekoormatuse tõttu kajutikohtade arv on piiratud, palutakse kaasasõidust teatada võimalikult kohe.

STOCKHOLM

Naisseksiseon puhkusel

Eesti Komitee Naisseksiseon on puhkuse tõttu suletud 18. augustist kuni 31. augustini. Rahvusrõivaste asjus helistada telefonil 26 60 27 hommikuti kella pool 8-st kuni 9-ni, vii ja arvatud pühapäev.

Akad. eksamid

Toronto ülikooli lõpetas Bachelor of Science kraadiga bioloogia ja keemia alal Jaan Saun.

Windsori ülikooli Kanadas lõpetas elektrinseneriina Kalju Meriton. Sõndinud Göteborgis Hamilton College Institute'i lõpetas Roland Enno Amolins, kes jatkab õpingutid arstiteaduse alal Mc Master ülikoolis.

Eestlast Maailmast

● Mõni aeg tagasi täistatati siiidistus Münchenil rooma-katoliku piiskopi Matthias Defreggeri vastu sõjakuritõõ sooritamises. Väidetl, et piiskop oli segatud 17 Itaalia tsiviilisiku hukkamisse 1944. a. kättemaksuna partisanidele. Asja on uuritud nüüd üle aasta ja kuulatud üle 200 tunnistajat. Kohtuvõimud on otsuselle jõudnud, et tõendmaterjalid on piiskopi süü kohta puudunud.

● Canadian Public Health Association'i juhataja Geneva Lewis märgib, et vaimuhaigused praegu Kanadas suurimaks tervisehoidlikuks probleemiks, kuna ei tunta veel nendele tekkimise põhjusi ega mõjuvahi ravimeid. Samuti tuleb muret suguhaigeste levik noorte hulgas ning enestapmiste kõrge arv. Liiktusõõnetuste järele oli enestapmine mõõdunud aastal kõige sagedasemaks surma põhjustajaks 20—40 aastase grupis.

Leinateateid

Springe vanadekodus Saksamaal suri 7. juunil Ksarli Kukk, sünd. 24. novembril 1890 Tartumaal.

Ingolstadis, Saksamaal, suri 8. juunil Alma Paap, sünd. 28. veebruaril 1899 Tartus.

Saginaw's, Michigani osariigis, suri 22 juulil Arved Hein, sünd. 25. mail 1911.

†

Meie armast

Tiiu Matt'i

mälestavad kurbuses

THEODOR PULL perekonnaga

MIHKEL PULL perekonnaga

TOOMAS VESIK perekonnaga

†

Ootamatult lahkus meie armas

Mare-Ellen Kais

* 14.12.1964 Hõrbys

† 6. 8.1970 Borås'is

Mälestavad sügavas leinas

VANEMAD

VEND perekonnaga

Matusetalitus toimub reedel, 14.augustil kell 15 Uppsändelse kabelis Borås'is.

†

Armast

Mare Kais'i

mälestavad leinas

KÕRNAS perekonnaga

KIVI abikaasaga

NOODAPERA perekonnaga

VAHER perekonnaga

TUVIKENE perekonnaga

†

Vara lahkus meie sõpruseingist

Mare Kais

Avaldame sügavai kaastunnet vanematele.

Leinavalt

ESNIR Pärnu Lipkond.

†

Armast mehevenda ja onu

Rein Saving'ut

leinavad kurbuses

MARTA EMAGA

SALME, HANS

HANNES, CAMILLA

— Ometi saadab TV, vaheduseks ka midagi naudituvat.